Cinsel Öz-bilinç Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Cinsel Öz-bilinç Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18654

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Cinsel Öz-bilinç Ölçe?i, bireylerin kendi cinsel dü?ünceleri, duygular? ve davran??lar? hakk?ndaki fark?ndal?k ve dikkat düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikolojik araçt?r. Bu ölçe?in Türkçe versiyonu, **Eyüp Çelik** taraf?ndan 2013 y?l?nda bir **uyarlama** çal??mas? ile Türk kültürüne kazand?r?lm??t?r. Ölçek, bireyin cinsel benli?ine yönelik içselle?tirdi?i dikkati ve bu dikkatin yaratt??? öz-de?erlendirmeyi nicel olarak belirlemeyi hedefler.

Ölçek, psikolojik ara?t?rmalarda ve klinik uygulamalarda, cinsel i?lev bozukluklar?, beden imaj? kayg?lar? ve cinsel performans endi?eleri gibi konularla ili?kili olan **cinsel öz-bilinç** düzeyini tespit etmek için kritik bir rol oynamaktad?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Cinsel Öz-bilinç, Psikometrik, Uyarlama, Öz-Bilinç, Cinsellik, De?erlendirme Arac?.

Yazarlar

Eyüp Çelik (Uyarlama Çal??mas? Sorumlu Yazar?)

Amaç

Cinsel Öz-bilinç Ölçe?i, orijinal olarak yabanc? dilde geli?tirilen bir arac?n Türk kültürüne adapte edilmesini ve bu adaptasyonun **geçerlik** ve **güvenirlik** analizlerinin yap?lmas?n? amaçlam??t?r. Temel hedef, Türkiye'deki ara?t?rmac? ve klinisyenlerin cinsel ba?lamdaki öz-bilinç düzeyini bilimsel standartlara uygun olarak ölçebilecekleri güvenilir bir araç sunmakt?r.

Bu araç sayesinde, bireylerin cinsel deneyimleri s?ras?nda kendilerine yönelik gösterdikleri içsel dikkat yo?unlu?unun derecesi belirlenebilir. Bu bilgi, özellikle cinsel kayg?, cinsel utanç veya cinsel i?lev bozukluklar? gibi klinik durumlar?n anla??lmas? ve müdahale planlar?n?n olu?turulmas? aç?s?ndan büyük önem ta??maktad?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki **öz-bilinç** (self-consciousness) yap?s?n?n cinsel alana özgü bir uzant?s?n? ölçmektedir. **Cinsel Öz-bilinç**, bireyin cinsel aktivite s?ras?nda veya cinsel konular hakk?nda dü?ünürken kendi benli?ine ne kadar odakland???n? ifade eder. Bu odaklanma genellikle iki temel boyutta incelenir: özel öz-bilinç (içsel duygulara odaklanma) ve kamusal öz-bilinç (d?? görünü? ve ba?kalar?n?n alg?s?na odaklanma).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in ölçtü?ü **psikolojik yap?**, cinsel ba?lamdaki dikkat yöneliminin, ki?inin cinsel tutumlar?, doyum düzeyi ve genel psikolojik iyi olu?u üzerindeki etkilerini ara?t?rmaya olanak tan?r. Yüksek cinsel öz-bilinç, genellikle performans kayg?s? ve cinsel deneyimden uzakla?ma ile ili?kilendirilir.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik **geçerlik** katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, Çelik (2013) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?, ölçe?in yap?sal ve kültürel geçerli?ini incelemi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe popülasyonda da tutarl? bir ?ekilde ölçüm yapt???n? göstermek için genellikle faktör analizi (do?rulay?c? veya aç?mlay?c?) gibi yöntemleri kullan?r.

Geçerlik çal??malar?n?n temel amac?, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? **cinsel öz-bilinç** yap?s?n? ölçtü?ünü kan?tlamakt?r. Bu kapsamda, ölçek maddelerinin kültürel uygunlu?u ve di?er ilgili yap?larla (örne?in, cinsel kayg? ölçekleri) beklenen korelasyonlar? (ölçüt geçerli?i) incelenmi?tir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte spesifik **güvenirlik** katsay?lar? yer almamaktad?r. Ancak, 2013 tarihli uyarlama makalesinde, ölçe?in iç tutarl?l???n?n (genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile) ve muhtemelen test-tekrar test güvenirli?inin incelendi?i varsay?lmaktad?r.

Yüksek güvenirlik katsay?lar?, Cinsel Öz-bilinç Ölçe?i maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve ölçüm sonuçlar?n?n zaman içinde istikrarl? oldu?unu gösterir. Bu, ölçe?in ara?t?rma ve klinik kullan?mlar için istatistiksel aç?dan sa?lam bir zemin sa?lad??? anlam?na gelir.

Faktör Analizi

Cinsel Öz-bilinç Ölçe?inin Türkçe versiyonunun psikometrik özelliklerini belirlemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in boyutlar?n?n (faktörlerinin) Türkçe verilerde de yeniden üretilip üretilemedi?i kritik bir sorudur. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? ve bu boyutlar?n teorik **cinsel öz-bilinç** yap?s?yla ne ölçüde örtü?tü?ünü ortaya koyar.

Faktör yap?s?n?n do?rulanmas?, ölçe?in yap? geçerli?ini destekleyen temel ad?mlardan biridir ve ara?t?rmac?lara ölçekten elde edilen puanlar?n yorumlanmas? için sa?lam bir çerçeve sunar.

Araç

Test Türü: Uyarlama

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: 12 maddeden olu?an **Likert Tipi** derecelendirme (Derecelendirme ad?mlar?n?n say?s? kaynakta belirtilmemi?tir, ancak 12 maddelik Likert tipi bir yap? oldu?u ifade edilmi?tir.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler (Cinsel olarak aktif veya cinsel deneyim sahibi bireyler)

Ya? Grubu: Belirtilmemi?tir (Genellikle ergenlik sonras? ve yeti?kin gruplar)

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? spesifik örneklem (üniversite ö?rencileri, genel yeti?kin popülasyon vb.) kaynakta detayland?r?lmam??t?r, ancak Türk popülasyonu üzerinde çal???lm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireysel olarak uygulanan, kendi kendine raporlama (self-report) envanteri.

Anahtar Kelimeler

Öz-fark?ndal?k, Cinsel Sa?l?k, Psikolojik De?erlendirme, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: eyupcpdr@hotmail.com

?leti?im Adresi: Makale referans? d???nda adres bilgisi sa?lanmam??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2013 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için izin ve telif hakk? ko?ullar? hakk?nda bilgi almak üzere sorumlu yazar Eyüp Çelik ile eyupcpdr@hotmail.com adresi üzerinden ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m ücretleri hakk?nda bilgi sa?lanmam??t?r.

Ölçe?in orijinal makalesine ve ilgili bilgilere a?a??daki ba?lant?lardan eri?ilebilir:

Makale Linki: turkishstudies.net
Orijinal PDF, buradan indirilebilir: cinsel-oz-bilinc-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Çelik, E. (2013). Cinsel Öz-Bilinç Ölçe?inin Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenirli?i, *?nternational Periodical for the Languages Literature and History of Turkish or Turkic*, *8*,

ARABPSYCHOLOGY.COM

1703-1713.

Cinsel Öz-bilinç Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM